

trop külügyminiszternek címzett okmány azt nehezményezi, hogy a magyar cenzúra csak akkor tiltotta be a verset, miután a Vigilia leközlte, von Jagow követ. 1942. jún. 9-i jelentésében már azt hangsúlyozza, hogy a Vigilia szóban forgó számát azonnal bevonták, sehol sem lehet kapni belőle. (Én azt is el tudom képzelni, hogy hamar elkapkodták.) Az aktákon szereplő hivatkozási számokból kiténik, Mécis és a Vigilia miatt több diplomáciai jelentést fogalmaztak azokban a hónapokban az általam talált tíznél.

Lapozgatok a Vigilia régi évfolyamaiban. Érdekel, mit tartottam fontosnak évtizedekkel korábban ahhoz, hogy megjelöljem. „A mai világ legsúlyosabb veszedelme keresztény szempontból nem a tevékeny vallásellenesség, hanem az eltökélt és nyugodt vallástalanság . . . Meg kell mutatni, hogy mire jó a vallás. Azoknak, akik azt állítják, hogy nincs szükségük rá . . . *Megmutatni!* Nem beszélni és érvelni, hanem életünkkel, annak megtapasztalásával bizonyosságot nyújtani. Tényekkel igazolni a kereszténység hatóképességét ezen a földön” – olvasom az 1951-es évfolyam 373–374. oldalán.

Megmutattuk? Igazoltuk? Erről bizonyára környezetünk nyilatkozhatna hitelesebben. Szeretném remélni, hogy a Vigilia a mai fiatal katolikus értelmiségnek is kedvelt olvasmánya és szellemi iránytűje. Hisz a rájuk váró feladat semennyivel se lesz könnyebb, mint a miénk volt. Miért ne segíthetnénk hát egymásnak?

KERESZTURY DEZSŐ

Frontok

1.

Megint egy front gyötör:
nyugatról ömlik a sarki hideg,
áthatol minden övön,
vacognak a gyenge szivek;
jönne az álom örömdoldódása, de reszketek;
ónsúlyu járom-ököl:
elkap az ár s kivet.

Tengerek járnak agyamban,
a Föld gyürt kérge hasad,
kiköpődik s lávahabbal
dermed a magma-anyag;
korom ég sűrű fellege nyargal:
éjszárnyú gépmadarak. –
Vigilálnék, s a kardos angyal:
„Mire vársz?! – veri vállamat.

2.

Várnék:
talán még
kivilágosodik?
Szép, jó a szándék,
csak épp hogy az árnyék
tágítja határait,
s más fényév
sodrában érték,
törvény megváltozik.

3.

Sokat, de eleget alig láttam,
sose a magot, lényeket:
szűk szemhatárt, gomolygó árnyban
nyüzsgő gyülekezeteket,
bolyvárost, hangyavárt hangyátlan,
azt se, amit tán lehetett:
nem táplálhatott föl zabáltan
puszta mező, tar reheteg.

Láttam világurat árnyá lenni,
ezerévre szánt Rendet, ami
hamvába holt, aztán seregnyi
protokoltt összeomlani; –
más kellene már, bár csak szemernyi
jobb állandóság, valami
béke; de rossz hírekre semmi
vigasztalót nem hallani.

Láttam, ki maga szab magának
törvényt s ahhoz tartja magát,
rosszrahajló természetet csak,
kigyót, ki jót duvadra vált,
játékot, mely véresre válhat,
hivet, ki megszegi szavát,
világ-gondot csörtollu szárnyak
sodrában: így hullt sok barát.

Láttam, golyó hogy taszított a
folyóba sok szegény zsidót,
s hogy tűntek jégmezőkre dobva
homokká morzsolt milliók: –
az emberész már föl se fogja:
személyeket jelent a kód,
a statisztika-oszlopokba
zárt közönyös számmutatók.

Láttam testet márványba vésve
amint elnyelte az idő;
hogy Jóistent, Édent cserébe
ígért az áldozatszedő,
eszmét szavalt a nagy miéért,
miközben igazságtevő
válasza oly rend, mit a népre
zsarolást álcázni vet ő.

4.

Tudom, nem a négy lovas vágat,
de emberszülte gépmadarhad,
nem járvány, háború, nyomor
mit a Jelenés fölsodor.

Új front jön a borús jövőből; –
lehet, a világvége készül,
a világé, mely új csodák
jelében pusztítja magát:

kihasznált tudós-mánia,
totális rend-ármádia,
hírverés, technokrácia
a fölmagasztalt bestia.

Hallom, hogy változó alakban
átok, könyörgés lett a dallam:
vakon, süketen, csonkán, bénán
iszonyodunk a dúlt arénán.

5.

Talán túléléd?
Úgy érdemes,
ha megígéred,
hogy fene, méreg,

önösség, vétek
nem fog be, Lélek,
– bár tévedezz –
örökre téged.

6.

Eltűnök én is mint a milliárdok,
virág, lomb, medrek, madarak,
lehet, hogy – javulni – alakot váltok,
mosti valómból semmi sem marad.

Vázlatom, új hussal-vérrel telik bár,
visszatér, s ki rajzolta, tudja jól,
mit érzés, gondolat reménye: hit vár,
talán nem itt, de meglesz valahol.

a Határtalanban, hol az a törvény:
mi új formába lép, határa a
bábja is, aki küldte, az Örök Lény
végtelen alakváltásban is önmaga.

RÁBA GYÖRGY

Tisztelet Dickensnek

Az ötvenéves Vigiliának

A kicsinyek akik kaszára érnek
és velük párban karó-emberek
szomorúban mi nevetségesebb
nyikorogva állnak ellen a szélnek

És színre lépnek zivatar-színészek
ronggyá tépázni a tenyészetet
de bántatlan les egy erdő-öreg
új fényre mert kerékforgás az élet

Előre sejteni az állomást
az esemény baráti szava lásd
az érés élménye szemlátomást

Gondviselésnek mondd mindentudásnak
nem rabol ki ahogy valóra váltat
hamuból fejtett jóslatot a másnap